

Pedagogisch beleidsplan

Bso De Speelark.

juni 2024

Voorwoord:

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang De Speelark, onderdeel van kinderdagverblijf Robbedoes te Heel. Het pedagogisch beleidsplan is speciaal opgesteld voor de buitenschoolse opvang omdat deze nogal verschilt van de dagopvang.

Voor het basisschoolkind is de wereld uitgebreider en complexer dan voor een baby/peuter. Het kind gaat naar school, sluit vriendschappen, wordt zelfstandiger en maakt eigen keuzes. Ze vragen steeds minder verzorging en meer begeleiding in hun ontwikkeling. Ook het communiceren via taal is erg belangrijk.

Daarnaast spelen er op de buitenschoolse opvang andere zaken/situaties dan op een kinderdagverblijf. Denk aan ophalen van school, het beoefenen van sport, het spelen bij vriendjes, pesten etc.

Dit beleidsplan geeft de lijnen aan van het beleid binnen de buitenschoolse opvang en vertelt hoe wij hier vorm aan geven. Het geeft een visie die door alle medewerkers wordt gedragen en alle medewerkers zijn gemotiveerd om vanuit deze visie te werken.

Uitgangspunten:

De vier pedagogische opvoedingsdoelen die in de wet kinderopvang genoemd worden zijn uitgangspunt van onze manier van werken.

Deze vier basisdoelen zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid.
2. Het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
3. Het ontwikkelen van sociale competenties (sociale vaardigheden).
4. Het eigen maken van normen en waarden en de taalontwikkeling.

1. Emotionele veiligheid:

We zorgen ervoor dat de kinderen zich emotioneel veilig voelen, dat ze het naar hun zin hebben en dat ze zich prettig voelen. Op deze manier kunnen kinderen zich verder ontwikkelen.

We geven dit gevoel van emotionele veiligheid door duidelijke regels te stellen. Er zijn groepsregels en er is een vaste structuur die voor iedereen duidelijk en overzichtelijk is. Alle pedagogische medewerkers zijn voorspelbaar in hun reacties . Er zijn regels en gewoonten die de kinderen duidelijkheid bieden. Het herkenbare, terugkerende geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen en bij jonge kinderen een tijdsgevoel waardoor de dag overzichtelijk wordt.

We vinden het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer hangt. De kinderen mogen zelf kiezen wat ze gaan doen en met wie. In de ruimtes van de Speelark is er een huiselijke sfeer gecreëerd waar kinderen eerst samen wat eten en drinken aan de tafel. Daarna kunnen ze kiezen wat ze willen doen. In de groepen zijn verschillende speelhoeken gecreëerd. Aan de tafels kunnen ze knutselen of spelletjes doen. Verder kunnen ze kiezen om te gaan sporten in de gymzaal. Ook buiten spelen staat geregeld op het programma. Kinderen kunnen ook deelnemen aan knutselactiviteiten die de pedagogisch medewerkers hebben bedacht. Dit is echter niet verplicht. Er wordt altijd na het limonade drinken verteld wat de mogelijkheden zijn voor die middag. Kinderen moeten dan ook een keuze maken voor een activiteit. Als ze iets kiezen moeten ze hier ook eerst een tijd mee bezig zijn, dat leert hen om bewust voor een activiteit te kiezen. Als kinderen zich gaan vervelen dan krijgen ze een paar minuten de tijd om zelf iets te kiezen, anders wordt hen iets aangeboden. Dit voorkomt dat kinderen doelloos rond gaan lopen door de groep. Er is ook altijd een vaste groepssamenstelling en vaste leidsters op vaste dagen . Dit biedt de kinderen ook duidelijkheid en veiligheid.

2. Persoonlijke competenties:

Het is belangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen om persoonlijkheidskenmerken als zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit te ontwikkelen. In principe gebeurt het ontwikkelen van de persoonlijke competenties vanuit het kind zelf, door spel en door het ontdekken van de wereld om hem heen. We vinden het belangrijk om kinderen te stimuleren om dingen zelf te doen en om ze te laten ervaren dat ze al veel zelf kunnen. Dit geeft het kind zelfvertrouwen en een kans tot verdere ontwikkeling.

De ruimtes zijn zo ingericht dat kinderen zelf kunnen doen wat ze willen. Ze kunnen zelf het speelgoed en de knutselspullen pakken. Door kinderen zelf te laten kiezen hoe ze hun vrije tijd besteden in de BSO, worden ze geprikkeld om zelfstandig initiatieven te nemen. Kinderen die moeilijk kunnen kiezen of die vaak hetzelfde kiezen, worden hierin gestimuleerd door de pedagogische medewerkers .

Ook worden er vaak ideeën om te knutselen geopperd die kinderen weer kunnen uitwerken. Oudere kinderen vinden het erg leuk om activiteiten voor jongere kinderen voor te bereiden en ook dit stimuleert hun creativiteit en hun zelfvertrouwen.

Kinderen worden ook vrij gelaten in hun keuze met wie ze spelen. Alleen als kinderen buitengesloten worden wordt er door de pedagogisch medewerker ingegrepen. Kinderen leren zo om rollen te verdelen in een spel en ze leren om samen met anderen regels te maken. Door hen in een vrije situatie te laten spelen, moeten ze dit zelf regelen en dat is goed voor hun identiteitsontwikkeling.

3. Sociale competenties:

Het omgaan met andere kinderen is een belangrijke manier om sociale competenties te ontwikkelen. Kinderen leren om zich in anderen te verplaatsen , te communiceren, samen te werken, anderen te helpen, conflicten te voorkomen en op te lossen. Op deze manier ontwikkelen ze een sociale verantwoordelijkheid. De groepssamenstelling verandert per dag en de kinderen spelen bij en met elkaar. De groten leren rekening te houden met de kleintjes en andersom. Als er kleine conflicten zijn dan wordt verwacht dat de kinderen deze eerst zelf proberen op te lossen. Lukt dit niet dan kunnen ze hulp komen vragen. Verder worden de regels steeds nageleefd en door de kinderen hierop te wijzen, voorkom je een heleboel conflicten. We stimuleren kinderen ook altijd om eerst zelf iets te proberen, lukt dit niet dan vraag een ander kind, lukt het dan nog niet dan kan de pedagogisch medewerkster helpen. Op deze manier leren kinderen om elkaar te helpen en van elkaars sterke kanten gebruik te maken. Het ene kind is weer goed in knutselen en

een ander kan goed tekenen, zo kun je samen iets moois maken en bedenken.

Kinderen helpen elkaar ook geregeld met dingen. Door dit steeds als positief te benoemen maak je dit heel groot en belangrijk en voelen kinderen zich trots. Op deze manier daag je hen uit om een volgende keer weer te helpen. Door steeds alle positieve omgangsvormen tussen kinderen te benoemen en te belonen, maak je kinderen belangrijk en willen ze graag voor anderen iets doen.

4. Waarden en normen en taalontwikkeling:

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de normen en waarden van de omgeving om hen heen eigen te maken. De BSO wordt gezien als een aanvulling op hun thuissituatie. Een kind leert om respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt.

Doordat de BSO in een groep plaats vindt, is het vormen van ideeën en het hebben van opvattingen iets waar kinderen dagelijks mee bezig zijn. Volwassenen spelen in dit proces een grote rol. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers ook respect moeten hebben voor elkaar en voor de kinderen. Hierbij hanteren we normaal taalgebruik en houden we ons aan de regels die gezamenlijk zijn afgesproken. Van kinderen wordt verwacht dat ze aardig zijn tegen de leiding en tegen elkaar en dat ze niet schelden, slaan of vieze woorden gebruiken. Ze moeten aardig zijn voor elkaar en elkaar accepteren zoals ze zijn. Hier wordt binnen de groepen heel goed op gelet. Kinderen die anderen kleineren of uitschelden, worden meteen hierop aangesproken en moeten hun excuses aanbieden. Ook wordt er dan samen bekeken waarom kinderen zo op elkaar reageren en dan wordt er samen naar een oplossing gezocht. Kinderen die vaker ruzie hebben met elkaar worden ook weleens bewust bij elkaar gezet om een spelletje te doen. Door dit goed te begeleiden. Leer je ze om ook leuke dingen met elkaar te doen. Als het dan goed gaat worden ze positief beloond. Op deze manier leren kinderen elkaar van een andere kant kennen en dat stimuleert hen vaak om in het vervolg ook weer samen te spelen.

Naast volwassenen, spelen ook vaak de oudere kinderen een grote rol in het eigen maken van waarden en normen. Kinderen kijken op tegen oudere kinderen. Ze vinden ze stoer, groot en imiteren hun gedrag. De pedagogisch medewerkers volgen dit proces en maken oudere kinderen bewust van de rol die zij spelen voor kleinere kinderen. Vaak worden zij groot gemaakt door te zeggen dat ze het goede voorbeeld moeten geven. Door dit als positief te benoemen, maak je hen extra groot en stimuleer je het voorbeeldgedrag. Door oudere kinderen belangrijk te maken en ze bv tijdelijk even de rol als groepsleiding te geven (bv tijdens een activiteit), leren ze hoe ze de leiding kunnen nemen en kunnen ze zich ook beter verplaatsen in de pedagogisch

medewerker. Ze ervaren dan ook hoe lastig het is als kinderen niet naar je luisteren. Op deze manier snijdt het mes aan twee kanten. De kinderen voelen zich groot en belangrijk maar ze ervaren ook hoe moeilijk het is om voor een groep te staan als kinderen niet luisteren of ruzie maken met elkaar. Een volgende keer als ze zelf druk zijn. Kun je deze kinderen hier weer mee confronteren. Zo leren ze door dingen zelf te ervaren.

Naast respect voor anderen vinden we het ook belangrijk dat kinderen leren omgaan met de materialen en de wereld om zich heen. Van kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met speelgoed van de BSO of van anderen. Ook willen we dat ze met respect omgaan met de knutselwerkjes van anderen. Verder willen we ze bijbrengen dat ze zuinig moeten zijn op onze wereld. Als we buiten zijn ruimen we onze rotzooi op in de prullenbak. Vaak ruimen kinderen ook nog rotzooi op van anderen. Dit gedrag wordt positief beloond door complimenten te maken aan de kinderen. We werken ook aan de taalontwikkeling van de kinderen. Als kinderen dingen verkeerd uitspreken of zinnen verkeerd vormen dan wordt dit door de pedagogisch medewerker gecorrigeerd. Ook moeten kinderen leren om zelf iets te vragen aan anderen. Dit wordt ook gestimuleerd. Kinderen die het moeilijk vinden om in de groep te praten worden hierin begeleid door de pedagogisch medewerker. Ze worden ook beloond als ze het hebben geprobeerd. We hebben ook af en toe groepsvergaderingen met de kinderen en dan kunnen kinderen vertellen wat ze van iets vinden. Ook hierbij is taal heel belangrijk, hoe vertel je iets in de groep en hoe reageer je op een ander.

In het volgende gedeelte van het pedagogisch beleidplan komt aan de orde hoe we in de praktijk werken. We gaan hier verder in op alle praktische zaken van BSO De Speelark.

1. Opvang

Buitenschoolse opvang is een voorziening naast school en thuis voor kinderen in de basisschoolleeftijd tussen 4 en 12 jaar. In de buitenschoolse opvang worden de kinderen buiten de schooluren en tijdens de vakanties in een groep opgevangen door gediplomeerde leidsters. Buitenschoolse opvang biedt kinderen zorg, onderdak, gezelligheid en veiligheid. De leiding neemt de verantwoordelijkheid over van de ouders op momenten dat zij daarvoor niet beschikbaar zijn. Door gebruik te maken van de buitenschoolse opvang kunnen ouders werk of studie combineren met hun schoolgaande kinderen.

2. Openingstijden

De openingstijden zijn afhankelijk van de behoeften van ouders in combinatie met de schooltijden. In principe zijn we dagelijks geopend van 7.15-18.00 uur. Of de behoeften van de ouders nog aansluiten bij de openingstijden zal voortdurend beoordeeld worden.

Er zal voor en naschoolse opvang geboden worden op dagen dat daar voldoende animo voor is. Tijdens vakanties moet er van te voren ingetekend worden voor deelname van het kind aan het vakantieprogramma. Op de woensdag is er voorschoolse en naschoolse opvang op aanvraag. Dit omdat er dan maar weinig kinderen gebruik maken van de BSO.

3. Huisvesting

De huisvesting van BSO De Speelark vindt plaats binnen de brede school in Heel. We hebben binnen dit gebouw een eigen BSO ruimte. De kinderen van groep 1 en 2 worden na school opgevangen in de ruimte van peutergroep de Bengeltjes. Dit kan omdat zij 's middags deze ruimte niet gebruiken. Een van de uitgangspunten is om de buitenschoolse opvang op te zetten als een kleinschalige voorziening in de nabijheid van de woonbuurt en van de basisschool van het kind. Wij streven erna dat binnen de locatie voldoende ruimte is voor verschillende activiteiten zoals knutselen, spelletjes, poppenhoek, zithoek, ravotten, muziek luisteren en huiswerk maken.

4. Vervoer

We zitten in hetzelfde gebouw als de school, dus we kunnen binnendoor lopen.

Kinderen van groep 1 en 2 worden door leidsters van de Speelark uit de klassen gehaald, dit gebeurt 5 minuten voordat de bel gaat, zodat deze kinderen rustig naar de BSO kunnen lopen zonder de drukte van alle kinderen die door elkaar rennen.

De kinderen van groep 3 tot en met 8 komen zelf naar een centraal verzamelpunt in de hal van de school. Als ze zich gemeld hebben bij een leidster en op de namenlijst zijn afgetekend, mogen ze zelf, binnendoor naar de Speelark lopen. Daar zijn dan weer leidsters die de kinderen opvangen.

Wij halen na school de kinderen van de school in Beegden zelf op. Dit gebeurt door een leidster met de auto. Kinderen die vanuit het speciaal onderwijs naar de Speelark komen, worden met een taxi gebracht. Dit dient door de ouders zelf geregeld te worden. Als kinderen van andere

scholen gebruik willen maken van onze BSO, dan dienen ouders ook zelf het vervoer te regelen.

4.1 Vervoer in personenauto's door personeel.

Bij het ophalen van kinderen uit school gelden de volgende regels:

- De kinderen mogen achter in de auto vervoerd worden en maken gebruik van een 3 puntsautogordel. Per auto mogen maximaal drie kinderen op de achterbank vervoerd worden. Er kan ook gebruik gemaakt worden van stoel verhogers in combinatie met de 3 puntsautogordel.
- Kinderen onder de twaalf jaar en kleiner dan 1.50 meter mogen alleen maar voor in de auto als ze zitten in een voor hen geschikt en goedgekeurd kinderstoeltje.
- Auto's met 4 deuren moeten beschikken over kindersloten die tijdens het vervoer gebruikt moeten worden.

4.2 Begeleiding tijdens uitstapjes

In de BSO worden soms uitstapjes/ activiteiten buitenshuis georganiseerd. Hierover is de volgende afspraak gemaakt: afhankelijk van de aard van de activiteit en de leeftijd van de kinderen wordt bepaald hoeveel begeleiding er nodig is. Er zal altijd een uitstapje georganiseerd worden op loopafstand, zodat de kinderen zelf met begeleiding ernaartoe kunnen lopen. We hebben meestal te veel kinderen om met auto's te vervoeren en binnen Heel zijn er voldoende leuke plekjes om naar toe te gaan. We gaan bv vaker naar de kinderboerderij van Daelzicht of St. Anna. Of we gaan naar een speeltuin in de buurt.

Aansprakelijkheid

Als in overleg met de ouders afgesproken is dat hun kind op eigen gelegenheid van school naar de BSO gaat of van de BSO naar huis, dan is de BSO niet aansprakelijk op het moment dat er onderweg iets met het kind gebeurd.

4.3 Verzekeringen

De BSO heeft een ongevallenverzekering afgesloten voor de kinderen en werknemers. Leidsters die kinderen in de auto vervoeren dienen in bezit te zijn van een inzittendenverzekering.

4.4 Calamiteiten

De leiding oefent regelmatig met de kinderen om de ruimte te ontruimen bij brand. Verder zijn de meeste leidsters in het bezit van een EHBO diploma. Er is altijd een EHBO-er aanwezig. We zitten in het gebouw van de brede school waar dus meerdere instanties aanwezig zijn. Bv: de peutergroep, de school, de bieb, de sporthal. Hier zijn altijd mensen aanwezig die als achterban kunnen fungeren in geval van nood. De beheerder van de sporthal houdt alle ruimtes in de gaten en is overdag altijd aanwezig. De andere instanties zijn gemakkelijk te bereiken, we kunnen binnendoor lopen, alle tussendeuren zijn overdag geopend. Er is dus altijd een achterwacht in geval van nood.

EHBO voor kinderen

Op iedere kinderopvanglocatie moet tijdens de openingsuren altijd minimaal 1 volwassene aanwezig zijn die beschikt over een gecertificeerd kinder-EHBO diploma. Wij plannen de werkroosters zodanig in, dat er op elke locatie een EHBO-er aanwezig is, die in het bezit is van het diploma EHBO aan kinderen. Als we EHBO-ers tekort komen, dan worden nieuwe mensen opgeleid voor kinder EHBO. De lijst met leidsters die in het bezit zijn van het diploma EHBO aan kinderen, kan worden opgevraagd op de groepen.

5 Onaangekondigde afwezigheid van kinderen.

Soms komt het voor dat kinderen onaangekondigd afwezig zijn. Wanneer een kind niet afgemeld is en niet verschijnt bij de verzamelplek, worden de volgende acties ondernomen:

- Er wordt contact opgenomen met de school, is het kind misschien daar nog aanwezig?
- De klasgenoten van het kind worden gevraagd of ze iets weten.
- De ouders worden gebeld. In overleg met de ouders worden verdere stappen ondernomen.

Indien een kind boos wegloopt van de BSO handelen we als volgt:

- De groepsleidster loopt het kind achterna en houdt het goed in de gaten. Soms heeft het kind even de ruimte om af te koelen. De leidster probeert te voorkomen dat het kind de BSO verlaat.
- Wanneer het kind wat rustiger is, wordt de situatie bespreekbaar gemaakt. Een zin als: "Ik zie dat je heel erg boos bent" maakt vaak al veel los. Als het kind hier totaal niet open voor staat, geven we het kind de gelegenheid om zelf de ouders te bellen.
- De ouders worden tijdens het ophalen hiervan op de hoogte gesteld. Indien wenselijk wordt er een apart gesprek met de ouders gepland.

Wanneer het kind daadwerkelijk de BSO verlaat, worden de ouders hier direct van op de hoogte gesteld.

6 Visie

Buitenschoolse opvang is een voorziening voor kinderen. De kinderen staan centraal in wat daar gebeurt aan activiteiten. Buitenschoolse opvang vindt plaats in de vrije tijd van kinderen. Vrije tijd kenmerkt zich door de mogelijkheid om eigen keuzes te maken, eigen dingen te ontdekken en een bepaalde mate van vrijheid. De BSO is een plek waar wat te beleven valt: kinderen hebben de keuze uit verschillende activiteiten, er is ruimte voor hobbyontwikkeling, er is allerlei spelmateriaal en er zijn computers. Ook zal er genoeg buitenruimte in de naaste omgeving zijn waar de kinderen kunnen ravotten.

Buitenschoolse opvang maakt deel uit van het opvoedingsmilieu van kinderen. Het is een aanvulling op thuis. Leidsters nemen tijdelijk de verantwoordelijkheid over van de ouders. In samenspraak met de ouders voeden zij de kinderen mede op. Leidsters zorgen voor een gezellige, huiselijke sfeer. Daarnaast zorgen zij ervoor dat het een veilige plaats is waar kinderen de ruimte krijgen om zich in sociaal en emotioneel opzicht goed te ontwikkelen, waar niet gediscrimineerd wordt naar uiterlijk, afkomst of sekse en waarin kinderen zowel met de leidsters als met de andere kinderen een vertrouwensrelatie kunnen opbouwen.

In de omgang met kinderen vinden we het belangrijk dat:

- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden gestimuleerd.
- Verschillen als een verrijking van de groep worden beschouwd
- Iedereen zich geaccepteerd voelt
- Iedereen op een positieve, respectvolle en opbouwende manier benaderd wordt.
- Er is een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect heerst tussen leidsters en kinderen en tussen de kinderen onderling.
- De BSO bijdraagt aan het opvoeden van kinderen om in een multiculturele samenleving te leven.

7 De groep

7.1 Samenstelling van de groep

Binnen de Buitenschoolse opvang zijn er kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. Afhankelijk van de hanteerbaarheid in de groep kunnen de kinderen die ouder zijn dan 12 jaar de BSO bezoeken totdat ze de basisschool verlaten.

7.1.1 De basisschoolleeftijd (4 t/m 12 jaar)

De jongere kinderen uit deze groep (4 t/m 8 jaar) hebben de behoefte aan een luisterend oor en vinden het prettig om zelf hun spel te kiezen binnen een veilige sfeer en omgeving. Ze genieten nog van hun vrijheid en hebben de behoefte om binnen hun eigen veilige leefwereld te spelen. Ze worden dan ook zoveel mogelijk vrij gelaten in hun spelkeuze maar er is wel voldoende stimulans en begeleiding vanuit de groepsleiding.

Ze vinden het prettig om samen met de leiding te spelen en te stoeien en deze momenten worden dan ook door de leiding maximaal benut.

De oudere kinderen vanaf ongeveer 8 a 9 jaar, hebben behoeften aan meer vrijheid, meer zelfstandigheid, meer keuzemogelijkheden, meer verantwoordelijkheden en meer uitdaging. Zij willen er zelf op uit kunnen trekken, de straat op, het dorp in, naar een vriendje of vriendinnetje of naar de speeltuin. En ze willen graag nieuwe vaardigheden oefenen: een sport, toneel, muziek, een nieuw computerspel etc. Oudere kinderen zijn zeker zorgzaam ten opzichte van jongere kinderen maar willen ook eigen activiteiten. Ze willen niet voortdurend rekening houden met de jongere kinderen. Wij trachten het aanbod voor deze groep zo aantrekkelijk mogelijk te houden. Er zijn mogelijkheden voor activiteiten in de sporthal, er zijn computers en er is voldoende knutselmateriaal aanwezig. Ook bestaat er de mogelijkheid om huiswerk te maken in een aparte huiswerkruimte.

7.1.2 De verdeling van de groepen.

Voorschoolse opvang:

De voorschoolse opvang vindt plaats in de ruimte van de Speelark. Alle kinderen zijn dan bij elkaar. Omdat deze groep niet zo groot is wordt er dus gebruik gemaakt van 1 ruimte. Kinderen worden door de ouders tot in de ruimte gebracht, zodat wij overzicht hebben wie er aanwezig is. Als kinderen niet komen dienen ze afgemeld te worden door de ouders. De kinderen gaan om 8.20 uur samen met de leidster naar school. Kinderen kunnen binnendoor naar de klassen lopen. Ze hoeven dus niet naar buiten. De leidster loopt met de kleuters mee naar de klas. De andere kinderen kunnen zelf naar hun klassen lopen.

Tussenschoolse opvang:

De basisschool hanteert een continu-rooster. De kinderen blijven hierdoor op school over.

Naschoolse opvang:

Bij de Bso kunnen na school, momenteel maximaal 50 kinderen worden opgevangen verdeeld over drie stamgroepen.

De stamgroepen zijn als volgt verdeeld:

Groep Speelark 1 (S1) Kleuters groep 1 en 2, vanaf 4 jaar tot en met 6 jaar.

Groep Speelark 2 (S2) Kinderen van groep 3 ,4 en 5 van 6, 7 en 8 jaar.

Groep Speelark 3 (S3) Kinderen van groep 6, 7 en 8, 8 tot en met 12 jaar.

Groep S1, de kleuters: Maximaal 20 kinderen

Kinderen van groep 1 en 2 worden na school opgevangen in de ruimte van peutergroep De Bengeltjes. Omdat daar 's middags geen kinderen zijn, kunnen we deze ruimte gebruiken. De ruimte is speciaal ingericht voor het jongere kind. Er zijn leuke hoekjes waar ze een rollenspel kunnen spelen. Er is een poppenhoek, een leeshoek, een bouwhoek etc. De materialen zijn aangepast op hun niveau en er worden ook knutselactiviteiten aangeboden.. Er wordt regelmatig met thema's gewerkt. De buitenruimte is ook aangepast op het jongere kind, met een klimrek, zandbak, fietsjes etc. Spellen, puzzels en knutselstukken voor deze leeftijd zijn volop aanwezig. Ook deze groep maakt weleens gebruik van de gymzaal.

Groep S2, kinderen van groep 3, 4 en 5 (6 tot en met 8 jaar)

Kinderen van groep S2 delen de groepsruimte van de Speelark met de groep S3. In deze ruimte is er plek voor vrije keuze, knutselen, bakken, computeren, spelletjes, Lego, Playmobil etc. Ze kunnen ook altijd gebruik maken van de gymzaal. We werken vaak met thema's en kinderen krijgen geregeld knutsel of spelprogramma's aangeboden. De deelname hieraan is vrijwillig omdat kinderen op school al genoeg moeten. Degenen die niet deelnemen aan een programma, mogen zelf iets kiezen in de groep. In de gymzaal zijn er spel en sportactiviteiten. Verder is er bij goed weer de mogelijkheid om buiten te spelen. We gaan dan naar het schoolplein, of naar het speeltuintje achter de school.

De kinderen kunnen na school kiezen waar ze willen spelen. Een groep gaat soms naar de gymzaal en de rest blijft bij de Speelark of gaat naar buiten. Er wordt een lijst gemaakt waar ouders kunnen zien waar hun kind is.

De kinderen van groep S2 gaan met limonade drinken bij elkaar zitten en er is een aparte leidster die zich met deze kinderen bezig houdt. Deze leidster is een vast aanspreekpunt van deze kinderen. Deze kinderen worden dus

afgezonderd van de grote groep kinderen. De kinderen maken gebruik van dezelfde ruimte als groep S3

Groep S3, kinderen van groep 6, 7 en 8 (8 tot en met 12 jaar) :

De kinderen van groep 6, 7 en 8 mogen zelf weten waar ze gaan zitten. Deze groep bestaat maximaal uit 20 kinderen. Deze groep deelt de ruimte met de kinderen van groep S2. Tijdens het limonade drinken zitten ze apart aan de tafels. Na het limonade drinken kunnen ze activiteiten kiezen zoals hierboven bij groep S2 staat beschreven.

Alle 3 de stamgroepen hebben hun vaste leidsters .

In totaal mogen groep S2 en groep S3 samen 30 kinderen opvangen. Als groep S2 20 kinderen heeft dan zijn er in groep S3 maar 10 kinderen en andersom. De leidster-kind ratio wordt aangepast op het aantal kinderen per groep.

Er worden altijd 3 leidsters gepland op de groepen S2 en S3.. Met activiteiten kan er gewisseld worden met groep. Het kan zijn dat kinderen van beiden groepen graag naar buiten willen. Er wordt dan gekeken naar de behoefte van de kinderen. Naar gelang het aantal kinderen gaan er dan leidsters mee naar buiten. Als er kinderen zijn die binnen willen spelen dan wordt ook hier gekeken naar de behoefte van het kind. Kinderen van beide groepen kunnen met een bepaalde leidster een activiteit gaan doen. De vaste leidster van groep S2 of Groep S3 blijft wel het aanspreekpunt voor de kinderen van haar groep.

Samenvoeging alle drie de stamgroepen op vrijdag en tijdens vakanties:

Op de vrijdag en tijdens vakanties zijn alle drie de stamgroepen bij elkaar in een groepsruimte. Omdat er dan minder kinderen zijn, maken de groepen allemaal gebruik van de ruimte van de Speelark. Er zijn dan nooit meer dan 30 kinderen . Soms worden de groepen in de vakantie wel opgesplitst en gaat groep S1 naar hun eigen ruimte. Dit wordt per keer bekeken en is afhankelijk van hoe druk het is. Op de vrijdag zijn er maar weinig kinderen. Op deze dag zijn de drie stamgroepen samen in de ruimte van de speelark.

7.2 Wennen

Wanneer de kinderen voor het eerst naar de BSO komen is het belangrijk dat ze de tijd krijgen om te wennen zodat ze zich thuis gaan voelen en de BSO ervaren als een veilige basis. Om het gewenningsproces van het kind binnen de BSO soepel te laten verlopen, besteden we hier veel aandacht aan. Voordat de kinderen definitief naar de BSO komen mogen ze 2 keer een dagdeel komen wennen, wanneer het kind voor het eerst de BSO bezoekt nemen we hier alle tijd voor. We zorgen ervoor dat er niet te veel nieuwe

kinderen tegelijk komen. Een van de leidsters vangt het kind op en verzorgt de eerste introductie: Ze laat de ruimte zien, vertelt wie de leidsters zijn, hoe de andere kinderen heten, welke mogelijkheden er zijn enz.

Leidsters letten in de wenperiode extra goed op de uitingen van de kinderen, niet alleen op de verbale uitingen maar ook op hun houding, hun mimiek, hun gebaren. Goed ingaan op de lichaamstaal betekent voor een kind dat je hem begrijpt. Het zal zich dan ook eerder veilig en vertrouwd voelen. Als kinderen van de ene naar de andere groep gaan dan gaat het kind van tevoren ook al een aantal keren meedoen in deze groep. Meestal kent het kind al een aantal andere kinderen omdat ze allemaal bij elkaar op school zitten. Het kind wordt dan ook extra begeleid door een leidster. De ruimte van de andere groep is meestal al bekend omdat we hier voor school en tussen de middag allemaal samen zijn.

7.3 Gezamenlijke momenten.

Wanneer de kinderen uit school komen, wordt er eerst iets in groepjes wat gedronken en fruit en/of koek gegeten. Op woensdagmiddagen en in de vakantie eten we gezamenlijk. Tijdens deze momenten wordt er een sfeer van saamhorigheid gecreëerd. Leidsters praten met de kinderen en de kinderen met elkaar. De leidsters zorgen ervoor dat iedereen die dat wil aan bod komt. De stille kinderen worden daarbij ook uitgenodigd om wat te vertellen. De sfeer van saamhorigheid komt mede tot uiting door het stimuleren van respect, elkaars wensen en meningen. Leidsters doen dit door zelf het voorbeeld te geven hoe er met elkaar wordt omgegaan. Kinderen imiteren. Leidsters houden hier via hun taalgebruik en hun houding rekening mee.

7.4 Activiteiten.

Een belangrijk uitgangspunt is dat kinderen het leuk vinden op de BSO, en dat zij zich er thuis voelen. Zoals al eerder aan de orde gekomen vindt de BSO plaats in de vrije tijd van kinderen. De nadruk ligt dan ook op een eigen invulling van deze tijd. Kinderen kunnen hun eigen keuzes maken voor wat betreft de activiteiten die zij willen ondernemen. De één wil vooral met vriendjes spelen, de ander heeft behoefte aan rust na een drukke schooldag, een derde wil knutselen, muziek maken, toneel spelen of lekker voetballen. Er moet gelegenheid zijn voor individueel spel, spel in kleine groepjes of in grotere groepen. Hoe verschillend kinderen hun vrije tijd ook willen besteden, voor alle kinderen geldt dat ze naarmate ze ouder worden behoefte krijgen aan meer zelfstandigheid, meer verantwoordelijkheid, meer ruimte, meer privacy en meer vaardigheden. De BSO moet, vooral voor de oudere kinderen, uitdagend zijn, spannend en open. Er achter komen waar je interesses liggen hoort bij de ontwikkeling van kinderen in de basisschoolleeftijd. Hobbyontwikkeling verbreedt de leefwereld van kinderen. Ontdekken waar je goed in bent geeft kinderen een gevoel van eigenwaarde en zelfrespect. Wij streven ernaar om aan de verschillende behoeften van

kinderen tegemoet te komen. Het activiteiten aanbod is daarom een mengeling van het bekende en het nieuwe.

Een belangrijk aspect is om de kinderen te betrekken bij de planning van activiteiten na school en tijdens de vakanties (vakantieprogramma). Leidsters kunnen kinderen in aanraking brengen met de buitenwereld door bijvoorbeeld een bezoek te brengen aan een theater of een museum, door mee te doen aan een natuurproject. Kinderen zijn niet verplicht aan activiteiten deel te nemen, met uitzondering van uitstapjes waar de hele groep aan mee doet.

Bij voorkeur zijn er verschillende hoeken gecreëerd binnen de BSO. Aan de ruimte c.q. de verschillende hoeken en het materiaal worden de volgende eisen gesteld:

- De hoek is uitnodigend voor de kinderen
- De ruimte is multifunctioneel ingericht zodat er verschillende activiteiten plaats kunnen vinden.
- Er is ruimte voor verschillen in stemming en behoeften. De ruimte biedt veiligheid en uitdaging. Kinderen moeten zich terug kunnen trekken in aparte hoekjes, ook zonder dat leiding zicht heeft op wat er gebeurt. Indien mogelijk zijn er aparte ruimten waar de (oudere) kinderen zich kunnen terug trekken.
- Verschillen in behoeften wat betreft de leeftijd komen tot uiting in de inrichting en de keuze van het speelgoed.
- Het speelgoed is prikkelend voor de fantasie. Er is kosteloos materiaal aanwezig dat kinderen een eigen bestemming kunnen geven.
- Het speelgoed aanbod is gevarieerd. Kinderen kunnen het speelgoed zelf pakken.
- Er is voldoende speelgoed voor alle leeftijden. Er is voldoende evenwicht tussen makkelijk en moeilijk, tussen rustig en druk speelgoed.
- Speelgoed wordt niet seksespecifiek aangeboden.
- Er is intercultureel speelgoed.
- De buitenruimte moet groot genoeg zijn voor bewegingsspel en sociaalspel.

Kinderen hebben medezeggenschap in de groepsinrichting en de keuze van het speelgoed.

Voor welke activiteiten verlaten de kinderen de groep ?

Er zijn een aantal activiteiten die buiten de stamgroep plaats vinden. Bv het buiten spelen, kinderen gaan dan spelen op het veldje achter de school. Er gaat altijd een groepsleidster mee naar buiten zodat kinderen altijd onder begeleiding buiten spelen. Kinderen kunnen in de hal van de school spelen op de computers van de school. Ook hier is altijd begeleiding bij.

Ook gaan kinderen vaak vanuit de BSO naar een sportclub of naar muzieklles. Deze kinderen lopen zelf binnendoor naar de activiteit en komen zelf ook weer terug naar de groep. De jongere kinderen worden gebracht en gehaald. Kinderen die alleen gaan, moeten zich wel steeds melden als ze weggaan of terugkomen.

Als kinderen gaan tennissen worden ze door een leidster de weg overgezet, omdat de tennisbaan tegenover de Speelark ligt.

Kinderen die gaan sporten of muziekles hebben, tijdens BSO tijd:

Het kan zijn dat kinderen gaan sporten of muziekles hebben, tijdens de tijd dat ze eigenlijk bij de BSO zijn. Kinderen worden dan door een leidster naar de sport of muziekactiviteit gebracht en ook weer opgehaald. Er is een apart protocol voor deze sport en muziekactiviteiten tijdens BSO tijd. Dit protocol staat elders op onze site. Ouders dienen een verklaring te ondertekenen, dat de verantwoordelijkheid op dat moment niet bij de leidsters van de BSO ligt.

7.5 Samenwerking met de basisschool.

De samenwerking tussen de BSO en 1 of meer scholen ligt voor de hand. Beiden hebben de zorg voor dezelfde kinderen en vormen het tweede of derde milieu voor hen. Het is daarom goed wanneer leidsters en leerkrachten elkaar leren kennen. Ouders vormen hierin een belangrijke schakel. Zij informeren de school over de BSO die hun kind bezoekt anderzijds informeren zij de BSO over zaken betreffende de school die van belang zijn voor de BSO (denk bijvoorbeeld aan een onverwachte vrije middag op de basisschool). Er dient een structureel overleg te zijn tussen de teamleidster en de betreffende basisschool. Het initiatief hiertoe ligt bij de teamleidster van de BSO. Allereerst dienen er afspraken gemaakt te worden die gelegen zijn op het organisatorische en afstemmingsvlak: lopende begin- en eindtijden van de scholen, waarvan kinderen de naschoolse opvangbezoeken, parallel met de openingstijden van de BSO, wie komt de kinderen halen, waar verblijven de kinderen zolang de leidster van de BSO nog niet aanwezig is, wanneer zijn de vrije dagen, wanneer de vakanties. Daarnaast zouden, indien mogelijk, ook afspraken gemaakt kunnen worden over het gebruik van bepaalde faciliteiten. Bijv: in de vakanties of op woensdagmiddag gebruik maken van de gymzaal of van het documentatiecentrum. Er worden in principe geen gegevens van de kinderen uitgewisseld. Incidenteel kan dit voorkomen, wanneer dit in het belang is van het kind, bij: het kind is hard gevallen en moet een beetje in de gaten gehouden worden, of een kind wordt gepest, dan kan het in het belang van het kind zijn dat hier met de basisschool en de ouders afspraken over worden gemaakt. Dit gebeurt dan altijd in overleg en in samenspraak met de ouders. Het initiatief kan liggen bij de ouders, de leerkracht of de leidster van de BSO.

Doordat we samen met school in een gebouw zitten is de samenwerking de laatste jaren intensiever geworden. We werken momenteel mee aan een VVE project (Vroegtijdige voorschoolse educatie). Dit houdt in dat er meer samenwerking komt met dagverblijven en scholen. Er zal een doorgaande lijn ontstaan waar kinderen gevolgd worden van baby tot en met de basisschool. Door dit project hebben we steeds meer contacten met school. De scholen waar wij mee samenwerken in dit project zijn die van Heel en Beegden, dit omdat we van die scholen en dorpen de meeste kinderen opvangen.

7.6 Kinderparticipatie.

Kinderen groeien door hun eigen beslissingen te nemen. Ze leren van hun eigen ervaringen. We betrekken de kinderen bij de planning van activiteiten, er wordt rekening gehouden met hun interesses, we vragen de kinderen om zelf met ideeën te komen. Door kinderpaticipatie vergroten kinderen hun zelfvertrouwen omdat er echt naar hen geluisterd wordt, het stimuleert ze om echt zelfstandig na te denken, het daagt hen uit om met elkaar en volwassenen van gedachten te wisselen. Ook levert het een grotere betrokkenheid van de kinderen op. Als kinderen zelf hebben meegedacht en gekozen voelen ze zich meer verantwoordelijk. Omdat kinderen niet altijd hun ideeën concreet kunnen verwoorden, letten leidsters goed op de signalen die de kinderen geven. Wij vinden het belangrijk dat kinderen van jongs af aan meedenken en eventueel meebeslissen over allerlei activiteiten, regels en zaken van de BSO. Natuurlijk steeds op manieren die op hun niveau en ontwikkeling past.

Er is een kinderraad die een keer per maand bij elkaar komt. De kinderen vergaderen over wat ze leuk vinden en komen met ideeën voor de groep. Soms is er een leidster bij die met hen bespreekt wat er mogelijk is en wat niet. Kinderen vragen ook zelf aan de groep wat ze willen en wat er moet veranderen. Dit werkt heel goede. Kinderen hebben zo inspraak in het gebeuren op de BSO.

7.7 Omgaan met regels.

In de Buitenschoolse opvang gelden regels voor zowel kinderen en leiding als ouders. Regels zijn nodig zodat iedereen weet wat van het verwacht wordt. De leidsters spreken regels af over de omgangsvormen en zij spreken regels af om de veiligheid te bewaken. Kinderen leren van jongs af aan met de regels om te gaan en zij worden zelf betrokken bij het opstellen van de regels. Regelmatig worden de regels geëvalueerd. Dit voorkomt dat er gewoonten insluipen als regel zonder dat leidsters zich daar bewust van zijn. Regels zijn ook belangrijk omdat het kind de grenzen van de regels probeert af te tasten en ervaart wat er gebeurt als hij de grenzen overschrijdt. Door kinderen aan te spreken wat zij doen, leren zij de consequentie van hun gedrag kennen. Regels worden echter halsstarrig toegepast. In bepaalde situatie zal de leidster van de regel afwijken, bijvoorbeeld als het kind aan het wennen is. Belangrijk hierbij is dat de leidster duidelijk aan de kinderen uitleg waarom zij van de regel afwijkt. Uitleg is belangrijk om te zorgen dat zowel de regel als de reden om af te wijken wordt begrepen.

Ook ouders worden op verschillende manieren bij regels betrokken. Er wordt met hen overlegd over regels en afspraken die hun eigen kind aangaan. Bijvoorbeeld over het zonder toezicht spelen op straat, het zelfstandig gaan naar lessen of de bibliotheek of het spelen bij een vriendje.

Centraal in de regels staat respect voor anderen. Niet schelden, niet bedreigen, niet pesten. Wanneer de kinderen zich niet aan de regels houden worden de kinderen apart genomen om hun te wijzen op hun gedrag. Kinderen worden niet in het bijzijn van de groep berispt. Als het moeilijk loopt in de groep en er veel conflicten zijn tussen meerdere kinderen, dan wordt er gewerkt met groepsvergaderingen. Kinderen gaan dan in een kring zitten en

ieder kan dan zijn of haar mening geven over een bepaald conflict. Er wordt dan samen met de kinderen over gediscussieerd en er wordt samen naar een oplossing gezocht. Kinderen leren onder begeleiding van een leidster hoe ze elkaar aan kunnen spreken op hun gedrag en hoe ze elkaar kunnen steunen. Er worden samen afspraken gemaakt en die worden dan wekelijks met de hele groep geëvalueerd. Op deze manier is het iets van hun zelf en kunnen ze onderling elkaar hierop aanspreken.

7.8 samenwerken met anderen.

Activiteiten kunnen georganiseerd worden in samenwerking met andere instanties:

Bijvoorbeeld met een creatief centrum, met de sportclub, met de bibliotheek, met kindervakantiewerk, met natuur- en milieueducatie, met een kunstenaar. Activiteiten kunnen zowel binnen als buiten de BSO plaatsvinden. Het is belangrijk dat de leidsters weten wat de mogelijkheden zijn in hun omgeving en indien wenselijk hiervan gebruik maken.

7.9 Ondersteuning door andere volwassenen.

We werken bij ons dagverblijf alleen met vaste beroepskrachten en stagiaires. We hebben geen vrijwilligers etc in dienst. Als we hulp nodig hebben bij een activiteit wordt er weleens beroep gedaan op ouders. Bij de BSO hebben we een poetsvrouw die de ruimtes schoon houdt. De groepsleiding moet wel zelf alles netjes houden en opruimen. We werken altijd met vaste groepsleidsters. Als we meer dan 20 kinderen hebben zal er een derde vaste leidster of een extra volwassene gepland worden.

In geval van calamiteiten kunnen we altijd een beroep doen op de collega's van de dagopvang in het zelfde gebouw. Ook zitten we in een brede school waar school, sporthal, peutergroep en bieb aanwezig zijn. Hier zijn altijd mensen aanwezig die in kunnen springen in geval van nood. Met name de beheerder van de sporthal die in de ruimte naast ons zit, kan snel aanwezig zijn.

Stagiaires worden altijd begeleid door een vaste beroepskracht, een persoon is vaste begeleidster en de anderen zien er ook op toe dat de stagiaire zich aan regels en protocollen houdt. In stagegesprekken worden vorderingen doorgesproken en is er een evaluatie. De stagiaire staat nooit alleen op de groep en mag ook niet alleen met kinderen naar buiten, er is altijd een vaste kracht bij.

Stagiaires krijgen verzorgende en begeleidende handelingen aangeleerd en mogen deze onder toezicht uitvoeren. Er zal altijd controle volgen van een vaste begeleider. Als de groepsleiding een stagiaire niet in staat acht tot bepaalde vaardigheden dan kan het zijn dat de stagiaire deze niet mag doen. Stagiaires helpen mee met het doen en begeleiden van activiteiten. Ze mogen

zelf ook dingen voor bereiden. Verder helpen stagiaires mee met de dagelijkse dingen zoals tafels dekken, opruimen, boterhammen smeren en afwassen.

Stagiaires worden vanuit school begeleid en er zal regelmatig contact zijn tussen de school en de groepsleiding. Ook stagiaires moeten een verklaring omtrent gedrag overhandigen, net als de vaste groepsleiding.

De opdrachten en taken die stagiaires doen worden altijd eerst gecontroleerd door de vaste leiding, voordat ze uitgevoerd kunnen worden. Stagiaires dienen zich aan alle regels de buiten schoolse opvang te houden, dus ook de privacy. Er wordt bij het begin van de stage een contract getekend tussen de stagiaire, de school en de buiten schoolse opvang over de afspraken.

Als er vanwege de leidster-kind ratio maar 1 beroepskracht aanwezig hoeft te zijn dan wordt deze meestal ondersteund door een stagiaire. Als er geen stagiaire is die dag dan zal er alleen gedraaid worden maar er kan altijd een beroep worden gedaan op de beheerder die in de ruimte naast ons zit. We voldoen daarmee ook aan het 4 ogen principe omdat de beheerder ten alle tijden binnen kan lopen. Het 4 ogen principe houdt in dat een andere persoon ten alle tijden met de beroepskracht mee kan kijken. Verder zijn er bij de Speelark veel ramen waardoor altijd mensen van buiten naar binnen kunnen kijken.

Bij de Speelark wijken we niet af van de leidster-kind ratio tijdens pauzes, want de leidsters hebben pauze op het moment dat de kinderen weer terug zijn naar school. Tijdens de tussen schoolse opvang eten ze dan meestal mee met de kinderen.

8. Het individuele kind

8.1 Algemeen.

Elk kind is op de BSO is anders. "Anders zijn" heeft niet alleen te maken met de culturele achtergrond maar ook met andere gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. De houding van de leidsters hierin is bepalend in de groep. Kinderen in de leeftijd van de 4-12 jaar willen zich aanpassen aan de heersende norm. Zij worden soms in verlegenheid gebracht als zij daar niet aan voldoen. De leidster letten erop dat kinderen geen negatieve opmerkingen over elkaar. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met het "anders zijn".

8.2 Zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Wij vinden het belangrijk om kinderen te begeleiden naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Kinderen groeien door hun eigen beslissingen te nemen. Wanneer kinderen ervaren hun eigen problemen op kunnen lossen dan vergroot dat het vertrouwen in zichzelf. Ze leren van hun eigen ervaringen. Wij stimuleren dit door kinderen zoveel mogelijk zelf opdrachten te laten

uitvoeren. Opdrachten die passen bij het ontwikkelingsniveau van ieder kind persoonlijk. Leidsters zorgen ervoor dat alleen dat gene wordt verwacht waaraan het kind kan voldoen. Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfvertrouwen en stimuleert de zelfstandigheid. Zo vinden kinderen het spannen iets nieuws te ondernemen. Naast het belonen van gedrag is het belangrijk om een sfeer van vertrouwen te creëren. Een sfeer waarin kinderen fouten mogen en durven maken, waarin ze boos mogen en durven worden en waarin ze hun gevoelens kunnen uiten.

8.3 Zelfvertrouwen, eigen waarde en respect.

De mening die iemand over zichzelf heeft, komt voort uit de relaties met anderen. Iemand met een positief zelfbeeld vindt zichzelf waardevol en voelt zich geliefd en bekwaam. Wij willen kinderen het gevoel geven dat ze het waard zijn om van te houden. Ieder kind moet zich gekend voelen in zijn persoonlijkheid en zijn omstandigheden. We reageren alert als een kind zich niet geaccepteerd voelt. Een belangrijk aspect hierbij is dat we kinderen leren rekening te houden met de ander, een kind dat rekening houdt met anderen zal ook door anderen positief benaderd worden.

Daarnaast wordt er binnen de BSO een sfeer gecreëerd waarin kinderen zichzelf kunnen zijn, waarbinnen zij gewaardeerd worden voor wat zij kunnen. Bij elk kind is dat iets anders. Zonder dat het wordt opgelegd, concurreren kinderen met elkaar. Ze vergelijken hun prestaties. Sommige kinderen hebben de behoefte om de beste te zijn (de mooiste tekening, het beste computeren). Leidsters proberen deze prestigieslag te relativiseren. Het bezig zijn is net zo belangrijk als de prestatie. Er is niets verkeerd aan als het kind een keer de beste is. Voor het zelfvertrouwen van het kind is dat heel belangrijk. Iedereen moet een keer de beste kunnen zijn. Maar het moet niet ten koste gaan van de groep. Bovendien proberen de leidsters verschillende vaardigheden te waarderen. Zo wordt niet alleen de snelste of de sterkste beloond.

8.4 Vriendschap.

Vriendschap is heel belangrijk in een kinderleven. Sommige kinderen kennen elkaar van school. Anderen ontwikkelen vriendschappen op de naschoolse opvang. Leidsters geven aan de kinderen de ruimte om elkaar uit en op te zoeken. Echte vriendschappen worden bevorderd. Bij vriendschap is er sprake van gelijkheid. Een kind moet niet de ander onderdrukken of overheersen. Is dit het geval dan kan het goed zijn als er aparte activiteiten worden aangeboden zodat er niet alleen fysieke maar ook geestelijke ruimte ontstaat tussen de kinderen. Dit geldt ook voor broertjes en zusjes. Zij kunnen veel aan elkaar hebben, vooral tijdens de wenperiode. Maar zij moeten ook de ruimte krijgen om eigen vriendschappen te ontwikkelen.

8.5 Omgaan met pesten.

Wij accepteren niet dat er op de buitenschoolse opvang gepest wordt. Leidsters hebben de taak om hier op te letten.. Het verschil tussen plagen en pesten is niet altijd duidelijk. Bij plagen is er sprake van een gelijkwaardig niveau. Je plaagt een ander en wordt terug geplaagd. Een leidster moet er wel alert op zijn hoe het kind reageert op het plagen. Een kind gaat beter om met plagen als het zich vertrouwd voelt in zijn omgeving. Vooral bij kinderen die aan het wennen zijn is het belangrijk om hier op te letten. Bij pesten is er sprake van ongelijkwaardigheid. Bij pesten zijn bepaalde kinderen continue het slachtoffer. Hoe zij zich ook gedragen, wat zij ook doen, de pester vindt het altijd weer een aanleiding om dat bepaalde kind te pesten. Om pesten te voorkomen is het belangrijk alle partijen aan te spreken. Degene die pest moet leren wat zijn opmerkingen betekenen voor de ander. Degene die gepest wordt kan worden geholpen weerbaarder te worden. Hoe assertiever het kind is, hoe minder het wordt gepest.

8.6 Omgaan met conflicten.

Kinderen worden gestimuleerd op een respectvolle manier met elkaar om te gaan en duidelijk te maken wat zij wel en niet willen. Regel in de groep is dat kinderen elkaar geen pijn mogen doen. Alle kinderen hebben wel eens ruzie. Ruzies horen erbij. In de eerste instantie laten leidsters de kinderen de ruzie zelf oplossen en geven zij aan de kinderen de ruimte om zelf naar oplossingen te zoeken. Indien kinderen er zelf niet uitkomen of een het onderspit dreigt te delven helpt ze de kinderen in het zoeken naar een oplossing.

Leidsters mogen niet verachten dat kinderen altijd “verstandig” met elkaar omgaan. Schoppen en slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Leidsters kunnen kinderen hierin begeleiden. Door tegen elkaar te kunnen zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af.

8.7 Corrigeren van gedrag.

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Belangrijk is dat leidsters hierbij een lijn trekken. Een leidster maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Probeert het kind wellicht op een negatieve manier aandacht te krijgen? Vaak werkt het negeren van negatief gedrag gekoppeld aan het belonen van positief gedrag het beste. Belonen gebeurt door complimenten te geven.

Als gedrag wordt gecorrigeerd, praten wij over straf. Gedrag wordt alleen gestraft op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en heeft altijd een duidelijk verband met wat er gebeurd is. Deze vindt snel na ‘de overtreding’ plaats zodat er een verband bestaat tussen de daad en de straf. De duur van de straf past binnen de tijdsbeleving van het kind. Bovendien

ondermijnt de straf niet het zelfvertrouwen, de leidster straft het gedrag, niet de persoon.

Belangrijk bij straffen is dat leidsters consequent zijn en dat leidster correcties onderling op elkaar afstemmen. Indien een leidster een kind waarschuwt, zorgt zij ervoor dat als het gedrag niet verandert de 'straf' wordt uitgevoerd. Dit betekent dat de uitgevoerde straf uitvoerbaar moet zijn en geen loze dreiging is.

In principe gaat de leidster naar het kind zodat zij niet hoeft te schreeuwen. Door lichaamstaal (streng kijken b.v.) kan het kind begrijpen dat het gecorrigeerd wordt zonder dat de stem verheven wordt. Straffen kan verder inhouden dat het kind streng wordt toegesproken of dat het kind kort apart gezet wordt. Ook kan het zijn dat het kind tijdelijk niet met bepaald speelgoed of bepaalde kinderen mag spelen.

Na afloop van de 'straf' praat de leidster met het kind. Begrijpt het wat er gebeurd is? Daarnaast is het belangrijk dat het kind weet dat de leidster niet (meer) boos is.

8.8 Het eigen lichaam.

In de leeftijdsperiode tussen 4 – 12 jaar verandert het lichaam van het kind. Kinderen beginnen in deze leeftijdsperiode steeds meer na te denken over hun relaties met elkaar en over de liefde. Dit onderdeel hoort bij hun ontwikkeling en kan niet genegeerd worden.

In de kleuterperiode van 4 – 6 jaar is de lichamelijke aanraking buiten het gezin niet meer zo gewenst ofschoon de behoefte eraan nog groot is. De verkenning van het eigen en andermans lichaam gaat daarom gewoon door, alleen minder in het openbaar. Ze tonen veel belangstelling voor het voortplantingsverhaal maar dit staat voor hen los van seksuele gevoelens. Tussen 6 – 8 jaar lijkt het of in deze leeftijdscategorie geen interesse meer bestaat voor seksualiteit. Kinderen van deze leeftijd hebben weinig vragen en minder belangstelling voor elkaars lichaam. Wel begint "verliefd zijn" een rol te spelen maar verliefdheid en lichamelijk gedrag hebben weinig met elkaar te maken. Kinderen zijn zich op deze leeftijd bewust van de sociale norm. Het openlijk masturberen wordt minder. Opkomst van schuine mopjes en rijmpjes. Naarmate het kind ouder wordt (8-10 jaar) is er een duidelijke koppeling tussen lichamelijk contact en verliefdheid. De seksuele voorkeur wordt verkend. Deze verkenning bestaat uit seksuele spelletjes met kinderen van beide geslachten.

De groepsnorm is sterk gericht op heteroseksualiteit. Homoseksualiteit wordt op die leeftijd niet gekend.

Verder zijn er lichamelijke contacten met leeftijdsgenoten in de vorm van knijpen, duwen, stompen en vechten. De behoefte aan lichamelijk contact is niet verminderd maar wordt gekanaliseerd via agressie. Hulp en troost van volwassenen wordt minder op prijs gesteld. Het wordt geassocieerd met hulpbehoefte en klein zijn.

Tussen de 10 – 12 jaar openbaren zich de eerste verschijnselen van de puberteit zowel lichamelijk als gedragsmatig. Kinderen kunnen op deze leeftijd opvallend preuts zijn. Kinderen hebben enerzijds veel belangstelling voor de volwassen seksualiteit maar anderzijds willen ze van volwassenen hier niets over horen. Door alle veranderingen ontstaan gevoelens van eenzaamheid en onzekerheid. Leeftijdsgenoten zien ze als lotgenoten. Lichamelijk contact met volwassenen in de vorm van hulp en troost neemt drastisch af.

Seksuele vorming en ontwikkeling heeft voor ons een brede betekenis. Het is ingebed in de totale vorming van het kind en heeft te maken met gevoelens, warmte, sfeer, respect, liefde en intimiteit. Het is het ontdekken van het eigen lichaam en dat van anderen en het ontdekken van de daarbij horende gevoelens. Seksuele vorming is verweven door het hele leven heen, door de hele opvoeding heen. Het is een natuurlijk geïntegreerd onderdeel van het leven dus ook van een kinderleven.

Seksualiteit en het eigen lichaam zijn dus bespreekbaar op de BSO als de kinderen met vragen of problemen komen. De manier waarop dit aangepakt wordt is afhankelijk van de betrokken kinderen. Leidsters gaan in op de vragen en opmerkingen van kinderen maar zij gaan niet verder dan waar zij zichzelf gemakkelijk bij voelen. Bovendien letten zij op de kinderen die meeluisteren naar het gesprek. Zijn zij er ook aan toe om het gesprek te horen? De verantwoordelijkheid betreffende de seksuele voorlichting blijft bij de ouders. Leidsters gaan kort in op de vragen die gesteld worden en raden de kinderen vervolgens aan hier met hun ouders over te praten.

Kinderen vinden het soms interessant om te experimenteren met hun eigen lichaam. Meestal is dit een onschuldige bezigheid. Het is wel belangrijk dat kinderen elkaar niet dwingen. Daarnaast mogen zij elkaar geen pijn doen. Schaamte groeit naarmate het kind ouder wordt, het lichaam en het eigen zelfbewustzijn zich ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan privacy die gerespecteerd wordt.

8.9 Signaleren van problemen.

Leidsters binnen de BSO hebben niet primair de taak om mogelijk ontwikkelingsproblemen bij kinderen te signaleren. De tijd dat een kind op de buitenschoolse opvang doorbrengt is vaak te beperkt om hierbij een belangrijke rol te spelen. Dit betekent echter niet dat zij hier geen verantwoordelijkheid in hebben. Leidsters dienen alert te zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen. Wanneer een leidster zich zorgen maakt over het gedrag van een kind of wanneer zij vermoedt dat er iets aan de hand is, brengt zij dit in tijdens de werkbepreking. Met de overige leidsters van de groep wordt het probleem besproken. Leidsters hebben de verantwoordelijkheid hun bezorgdheid met ouders te delen. In eerste instantie zal een gesprek met de ouder(s) verkennend zijn. Zien de ouders hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken de ouders hier tegenaan?

Beschouwen de leidsters het gedrag van het kind als een serieus probleem, dat wil zeggen als er niets mee gedaan wordt, blijft het probleem bestaan of wordt het erger, dan wordt tijdens de werkbegeleiding een plan van aanpak

afgesproken. Ouders worden hier bij betrokken. Samen met de ouders wordt bekeken hoe probleem aangepakt of opgelost kan worden. Het kan zijn dat een kind niet op zijn plaats is in een groep na schooltijd. Als er een plan is ontwikkeld om het probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken dan kan de leidster in overleg met de directie besluiten om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing. Dit zal per situatie bekeken worden. Hierbij wordt altijd het belang van het kind (en de andere kinderen in de groep) betrokken.

8.10 Extra aandacht bij problemen:

Soms verloopt de opvoeding van het kind niet helemaal naar wens en kan de opvoeding (tijdelijk) problemen geven. Problemen in de opvoeding kunnen zich bij het kind uiten in gedragsproblemen en/of een achterstand in de ontwikkeling. Daarnaast zijn er kinderen die zeer moeilijk zijn. Voor beide groepen kinderen geldt dat ze extra aandacht en begeleiding vragen.

8.11 Emotionele veiligheid:

De kinderen bij de BSO worden opgevangen in 2 groepen die los van elkaar functioneren. Er wordt veel aandacht besteed aan de kinderen als individu. De kinderen gaan eerst samen limonade drinken en kunnen dan even rustig vertellen wat ze die dag hebben gedaan. Met name bij de kinderen van groep 1-2-3 wordt er gevraagd wat ze allemaal hebben gedaan en kunnen ze hun verhaal vertellen. Er wordt serieus naar iedereen geluisterd en alle kinderen krijgen de mogelijkheid om iets te vertellen.

Omdat er veel kinderen al jaren bij ons komen, is er een vertrouwensband gegroeid en dit geeft een vertrouwd gevoel zowel voor het kind als voor de leiding.

Kinderen mogen verder zelf bepalen wat ze willen doen, wel binnen de grenzen die wij aangeven. Er wordt rekening mee gehouden dat vriendjes en vriendinnetjes in de zelfde groep zitten zodat ze samen kunnen spelen. Omdat er een aantal kinderen van groep 3 bij de oudere groep zitten hebben we hier ook rekening gehouden met de vriendjes en vriendinnetjes. Kinderen kunnen altijd terecht bij de leiding met vragen en problemen. De leiding doet hier ook iets mee. Als er ruzie is of iemand wordt gepest dan wordt er geregeld een groepsvergadering gehouden. Kinderen gaan dan allemaal in een kring zitten en er wordt gezamenlijk gepraat over het betreffende probleem. Vaak gaat dit over iemand die gepest wordt. Kinderen worden hierin gestuurd door de leidsters. Kinderen komen zelf aan het woord en mogen vertellen hoe ze zich voelen en hoe ze de ander willen helpen. Vaker komt het voor dat kinderen emotioneel worden waardoor anderen weer beseffen wat ze iemand hebben aangedaan. Kinderen maken dan zelf ook afspraken die ze ook na willen komen. Als de leiding tussen groepen kinderen iets signaleert dan wordt er een groepsvergadering tussen de betreffende kinderen gehouden. Op deze manier proberen we te voorkomen dat er van

iets kleins, grote problemen komen. Kinderen gaan hierdoor ook meer op elkaar letten en corrigeren elkaar.

Als er ruzie is tussen kinderen dan laten we ze dit ook zoveel mogelijk zelf oplossen. Kinderen die ruzie hebben gehad krijgen wel vaker de opdracht om daarna samen een spel te gaan doen. Op deze manier leren ze ook om op een leuke manier met elkaar om te gaan. Door ze samen iets te laten doen ontdekken ze elkaars leuke kanten en dat geeft weer perspectief voor een volgende keer.

Kinderen worden verder zoveel mogelijk overal bij betrokken. Zij mogen heel veel, natuurlijk binnen de grenzen. Door ze inspraak te geven leren we ze om te onderhandelen en dat geeft hen een goed gevoel. Ze leren hierdoor zelfstandig te worden. Wij nemen de kinderen serieus en daardoor ontstaat er een gezellige, gemoedelijke sfeer waarbinnen iedereen zichzelf kan zijn en weet wat er van hem of haar wordt verwacht. Door niet altijd boven de groep te staan maar je als leidster ook naast de kinderen te plaatsen, geef je hen zelfvertrouwen en dat is de basis voor een goede verstandhouding.

9. De leidster

De eisen van een leidster werkzaam bij de BSO komen overeen met de eisen die gesteld worden aan een leidster van de kinderopvang, aangevuld met een aantal extra vaardigheden. Deze vaardigheden zijn :

- Leidsters in de BSO dienen vooral goed te kunnen luisteren naar kinderen. Op vragen behoeften, spelactiviteiten en signalen van kinderen moet zij kunnen inspelen.
- Zij geeft aan kinderen de gelegenheid om op hun eigen manier de spanning van school te verwerken. Leidsters ondersteunen de kinderen bij het invullen van hun vrije tijd. Naast het aanbieden van een divers en gevarieerd programma (in de schoolvakanties, op de woensdagmiddag en de vrijdag) moet er altijd zorg blijven voor de kinderen die hieraan niet meedoen. Kinderen hebben ook het recht om rust te vinden op de buitenschoolse opvang.
- Zij is in staat om samen met de kinderen en de collega's een vakantieprogramma te maken en uit te voeren. Daarnaast beschikt zij over vaardigheden om, eventueel in samenwerking met andere organisaties, grote en kleine activiteiten te organiseren.
- De leidster spreekt de kinderen aan op zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid maar houdt daarbij rekening met de mogelijkheden en capaciteiten van het kind.
- Zij begeleidt de kinderen bij het maken van het huiswerk op een manier waarop de ouders dit thuis zouden doen.
- Zij onderhoudt het contact met de betrokken scholen waarvan de kinderen de buitenschoolse opvang bezoeken.

- De leidster is verantwoordelijk voor de ruimte (opgeruimd, gezellig, veilig) en zij dient ervoor te zorgen dat er voldoende materiaal is (knutselmateriaal e.d. op peil houden).
- Zij dient het groepsgebeuren te bewaken en beschikt over organisatorische kwaliteiten.

Naast leidsters met een agogische achtergrond vinden wij het belangrijk ook leidsters binnen het team van de buitenschoolse opvang te hebben met creatieve achtergrond: muziek, toneel, dans, kunst etc. Bij de samenstelling van het team zal hier in de toekomst rekening mee worden gehouden.

Leidster-kind ratio

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in de basisgroep bedraagt tenminste :

1 beroepskracht per 10 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 4 jaar,
 1 beroepskracht per 12 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 8 jaar, of
 3 beroepskrachten per 30 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 8 jaar.

Wij werken altijd met vaste beroepskrachten op de groepen. We plannen altijd 1 beroepskracht per 10 kinderen onder de 8 jaar en 1 beroepskracht per 12 kinderen boven de 8 jaar.

Maximaal een half uur of 3 uur per dag afwijken van de leidster-kind ratio:

Bij een aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer per dag, kan maximaal 3 uur per dag worden afgeweken van de vereiste leidster-kind ratio. Daarbij wordt minimaal de helft van het aantal vereiste leidsters ingezet. Wij kunnen afwijken van de leidster-kind ratio :

Tijdens vakantieopvang/studiedagen van school (meer dan 10 uur open):

Er kan van de leidster-kind ratio worden afgeweken gedurende een studiedag of tijdens vakantieopvang. Er wordt afgeweken in de tijd dat er pauzes zijn . Pauzes , buiten de groep, kunnen alleen ingepland worden als er meer dan twee pedagogisch medewerkers op de groep staan. Als er maar twee Pw-ers op de groep staan, dan wordt er pauze gehouden in de groep en is de pw-er wel aanwezig omdat de ander niet met alle kinderen alleen kan blijven. Als er maar 1 PW-er aanwezig is op de hele dag, dan eet de PW-er samen met de kinderen . Dit is dan tevens het pauze moment. Pauze wordt gepland tussen 11.00 uur en 12.00 uur. De kinderen gaan rond 11.30 uur eten en dan kan de PW- er ook gaan eten. De andere PW- er neemt dan pauze van 11.00 uur tot 11.30 uur.

Er kan afgeweken worden in de morgen van 9.00 uur tot 12.00 uur .Er wordt maximaal 3 uur afgeweken van de leidster-kind ratio. Om 10.00 uur is er een

pauze moment voor de kinderen waar ze fruit eten en wat drinken. Omdat eetmomenten doorgaans rustig zijn, kiezen we ervoor dat we tussen 9.00 uur en 12.00 uur kunnen afwijken van de leidster-kind ratio. De kinderen krijgen dan toch voldoende aandacht omdat ze rustig aan tafel zitten. De PW-er loopt dan rond en kan alles goed overzien en kan alle kinderen voldoende aandacht geven.

Tijdens vakanties en studiedagen is er vaak een andere bezetting dan tijdens reguliere weken. Er worden tijdens deze dagen dan aparte lijsten bij gehouden waarop de kinderen staan en de begin en eindtijden staan vermeld. Tijdens vakantie en studiedagen komen kinderen vaak later of gaan eerder naar huis, vandaar dat de standaard lijsten dan niet gebruikt worden maar er andere lijsten bij gehouden worden.

Voor en na school:

Op de BSO mogen voor en na schooltijd en tijdens vrije middagen, maximaal een half uur per dag minder leidsters worden ingezet.

Tussen 8.10 uur en 8.30 uur worden er minder leidsters ingezet bij de voorschoolse opvang . Dit omdat 1 leidster naar de peutergroep gaat om 8.10 uur. De andere leidster brengt om 8.20 uur de kinderen naar school. De kinderen kunnen door de gang naar school lopen, dus dit is geen probleem. Ze hoeven niet naar buiten toe. De kleuters worden door de leidster tot in de klas gebracht. De andere kinderen lopen zelf naar hun klassen.

Hoe besteden we aandacht aan de kinderen als er tijdelijk minder pw-ers op de groep staan:

De kinderen weten de momenten wanneer er minder pw-ers op de groep staan. Mocht er iets zijn dan wordt hier rekening mee gehouden en kan het kind extra aandacht krijgen als alle pw-ers weer op de groep zijn. We kiezen er bewust voor om niet te veel af te wijken van de leidster-kind ratio, alleen tijdens pauze en ophaalmomenten op een andere school.

Elk kind een eigen mentor:

Elk kind krijgt vanaf dat het komt een mentor toegewezen. De mentor wordt bekend gemaakt in een kennismakingsgesprek met de ouders en het kind. De mentor is een Groepsleidster die werkt op de groep van het kind en die het

kind het meeste ziet. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is eerste aanspreekpunt voor de ouders en het kind zelf. De mentor neemt contact op met ouders, indien er zorgen zijn over een kind. De mentor kan ook contact opnemen met het CJG als ouders hiervoor toestemming geven. Ouders kunnen zelf een gesprek met de mentor aanvragen, indien hier behoefte aan is. De mentor zal zelf geen gesprek plannen als hier geen aanleiding voor is. De mentor kan ook contact met de school opnemen, indien hier toestemming voor is van de ouders.

De taak van de mentor is om het kind goed te volgen in zijn ontwikkeling. De mentor doet dit door het kind dagelijks op de groep te observeren en te begeleiden. De mentor heeft korte gesprekje met het kind en ziet hem functioneren op de groep. De mentor let op het samenspel van het kind, hoe is het kind in de groep, heeft het kind veel ruzie, hoe is de algemene ontwikkeling, is het kind vrolijk en op zijn gemak of is het kind terug getrokken of wordt het gepest. Welke activiteiten kiest het kind, kan het zich goed bezighouden, speelt het kind goed samen etc Dit zijn voorbeelden van gedrag waar het kind op wordt geobserveerd. Mocht er iets opvallen in het gedrag, dan wordt het kind apart genomen door de mentor en is er de mogelijkheid om dit met de mentor te bespreken. Er wordt geen volgsysteem gebruikt op de BSO. Het kind wordt op school al gevolgd dmv een volgsysteem. De mentor praat met het kind en als er zaken zijn die opvallen dan maakt de mentor dit bespreekbaar naar het kind en naar de ouders toe. Als een kind opvalt qua gedrag dan kijkt de mentor samen met het kind, de ouders en eventueel met school hoe het kind geholpen kan worden. De mentor is dan verantwoordelijk om het gedrag van het kind terug te koppelen naar de ouders en naar school. Als er contact is met school dan zijn de ouders hier altijd van op de hoogte. Omdat er veel samenwerking met school is, zijn de lijnen heel kort en kunnen eventuele problemen zeer snel opgemerkt en aangepakt worden. De mentor zal 1 keer per week de ouders ontvangen bij het ophalen van het kind en zal dan steeds kortsluiten hoe het met het kind gaat op de BSO. Dit zijn informele gesprekken. Mocht er iets aan de hand zijn of hebben ouders behoefte aan meer informatie dan wordt er een afspraak gepland met de ouders en de mentor en eventueel ook met school erbij. Op deze manier worden de lijnen kort gehouden en problemen gelijk aangepakt.

Opleidingseisen groepsleiding.

De groepsleiding die wij in dienst hebben zijn gediplomeerd volgens de eisen van de CAO kinderopvang. Sommigen hebben zelfs een HBO opleiding.

Verschillende groepsleidsters hebben hun EHBO diploma en een aantal heeft een BHV diploma.

Scholingsplan groepsleiding:

Elk jaar stellen we een bepaald budget beschikbaar voor groepsleidsters om deel te nemen aan cursussen die betrekking hebben op de laatste

ontwikkelingen binnen de kinderopvang. De leidsters hebben bv al cursussen als beweegkriebels, beweegplezier, kijk observatie etc gevolgd. In 2013 hebben alle leidsters een VVE cursus gevolgd.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach bij BSO De Speelark

Pedagogisch coaches:

Sinds 2019 is het voor kinderopvangorganisaties verplicht om alle pedagogisch medewerkers te coachen op hun pedagogisch handelen. We doen dit omdat wij een hoge kwaliteit willen blijven bieden en onze medewerkers daarbij willen ondersteunen. Bij BSO DeSpeelark hebben we twee coaches die de medewerkers kunnen ondersteunen.

Soms komen medewerkers voor keuzes in de opvoeding en begeleiding van kinderen te staan waarin het soms lastig is te bepalen wat het beste is. Het kan zijn dat onze medewerkers zich afvragen hoe ze een kind of een groep kinderen het beste kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling. Deze ondersteuning kan dan geboden worden door de pedagogisch coaches.

De coach kan meekijken en meedenken met de medewerker om een zo gunstig mogelijk pedagogisch klimaat voor de kinderen te creëren.

Alle groepen en medewerkers worden periodiek door een van de coaches bezocht en daarnaast zijn zij altijd bereid om mee te denken en het gesprek aan te gaan als medewerkers vragen hebben rondom pedagogische vraagstukken. De coaches koppelen deze zaken ook weer terug met de leidinggevenden zodat zij op de hoogte zijn van alle zaken rondom het pedagogisch klimaat op de werkvloer.

Pedagogisch beleidsmedewerkers:

Naast het coachen van de medewerkers is er vanuit de overheid ook een norm gesteld aan het aantal uur dat er geïnvesteerd moet worden aan het ontwikkelen van het pedagogisch beleid. Per geregistreerde locatie word hier 50 uur voor berekend.

Bij BSO De Speelark hebben wij ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach te combineren. Daarvoor hebben wij 2 medewerkers in dienst die alle collega's op de werkvloer coachen en tevens bezig zijn met het pedagogisch beleid van de BSO. Zij werken samen met de leidinggevenden aan de ontwikkeling en implementatie van het pedagogisch beleid. Hun opleiding coach/beleidsmedewerker voldoet aan de gestelde normen van de overheid.

De exacte verdeling van de uren voor het ontwikkelen en implementeren van het beleid over de verschillende locaties is maatwerk en sterk afhankelijk van de behoefte en taakvolwassenheid van de teams.

Voertaal in de groepen:

In de groepen wordt Nederlands als voertaal gebruikt. Op het moment dat de leidster tegen de hele groep praat, zal dit altijd in het Nederlands zijn. Als een leidster individueel met een kind praat en dit kind spreekt Limburgs, dan kan de leidster op dat moment ook Limburgs praten.

Gebruik maken van extra dagdelen :

Het is mogelijk dat ouders extra dagdelen afnemen buiten de dagdelen die ze in hun contract hebben staan. Dit kan door aan de leiding te vragen of er die dag nog plekken vrij zijn op de groepen. We gaan daarbij altijd uit van de leidster-kind ratio. Als de groep vol zit is een extra dagdeel alleen mogelijk als iemand van de vaste kinderen die dag uitvalt. Ouders kunnen de leiding vragen om dit in de agenda te noteren. Mocht er dan iemand afgemeld worden dan wordt de ouder gebeld en kan het kind alsnog komen. We gaan er in eerste instantie van uit dat een kind in de eigen groep wordt opgevangen. Indien ouders dit goedkeuren, is het mogelijk dat een kind bij de andere groep van de BSO wordt opgevangen. Dit uiteraard als de leidster-kind ratio dit toelaat en als de ouders hiervoor schriftelijk toestemming hebben gegeven.

De strippenkaart:

Ouders betalen in vakanties de uren die ze normaal afnemen, gewoon door. Voor deze doorbetaalde uren wordt aan het begin van het jaar een strippenkaart uitgeschreven, die het hele jaar, dus tot en met 31 december geldig blijft. Een jaar heeft 12 weken schoolvakantie. Dus een kind dat per week 6 uur BSO afneemt, krijgt op jaarbasis 12 keer 6 uur op de strippenkaart, dus in dit geval 72 uur. Deze uren worden in vakanties, als een kind dan komt, afgeschreven. Ook kunnen deze uren worden gebruikt voor studiedagen of extra dagdelen. Als de strippenkaart vol is, dan kunnen er nieuwe strippenkaarten worden aangeschaft .

Samenwerking met JOGG (jongeren op gezond gewicht):

Omdat we het belangrijk vinden dat kinderen gezond eten en drinken, hebben we ons aangesloten bij het JOGG. Dit is een instantie vanuit de gemeente die ouders en jongeren stimuleert om gezond te eten en veel te bewegen. Wij zijn in overleg met het JOGG uitgekomen op onderstaand beleid met betrekking tot eten en drinken bij de BSO.

Bij Robbedoes streven wij naar een goede ontwikkeling van een kind. gezonde voeding hoort daar ook bij. Voeding speelt bijvoorbeeld een grote rol in de groei van een kind. Als een kind de juiste voeding krijgt, zal hij voldoende energie hieruit halen om te groeien. Ook kan voeding een rol spelen in de ontwikkelingen van de hersenen bij een kind .

Uit cijfers van het Nederlandse Jeugdinstituut (z.j.) 1 op de 6 kinderen in Nederland lijdt aan overgewicht. Dit heeft niet alleen allee lichamelijke gevolgen voor het kind, maar het kind kan hier ook emotioneel onder lijden. Om ervoor te zorgen dat kinderen toch gezond blijven eten, biedt Robbedoes alleen gezond eten aan.

Naschoolse Opvang (NSO)

Nadat school is afgelopen, om 14.30 uur kunnen kinderen terecht bij de Speelark. Hier kunnen ze spelen, lezen en creatief bezig totdat ze door ouders/verzorgers worden opgehaald. We beginnen de naschoolse opvang altijd met het eten en drinken. Het eten wordt verzorgd door de ouders en robbedoes biedt drinken aan.

Bij de NSO hanteren wij de volgende eetregels:

- De kinderen nemen zelf groente of fruit mee. Denk hierbij aan appels, bananen of komkommer.
- Er worden geen snoep of koekjes gegeten tijdens de NSO.
- De kinderen krijgen water of thee.
- Er wordt getrakteerd vanuit de BSO tijdens verjaardagen en afscheid van een kind. Op deze manier hebben we zelf in de hand wat er getrakteerd wordt.

Hoewel ranja wordt afgeraden door het voedingscentrum, is het binnenkrijgen van voldoende suikers belangrijk voor een kind. Een kind mag volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (geciteerd in Voedingscentrum, z.j.) 10% van de suikers die hij nodig heeft, binnen krijgen via ranja of snoep. Ranja wordt tijdens speciale gelegenheden aan de kinderen vertrekt.

Vaste en rustige eetmomenten

Bij Robbedoes hanteren wij vaste eettijden. Dit zorgt voor structuur en rust bij kinderen. We eten samen aan tafel, waarbij de kinderen met leeftijdsgenoten

aan een tafel zitten. De kinderen krijgen rustig de tijd om hun boterham op te eten, en mogen natuurlijk wel praten onder het eten. De leidsters van Robbedoes zullen de bij de kinderen aan tafel zitten en zullen het goede voorbeeld geven. De Leidsters bepalen wanneer de kinderen mogen opstaan, maar ze bepalen hoeveel een kind eet. Als een kind aangeeft dat het genoeg heeft gehad, zullen de leidsters dit respecteren. Dit betekent niet dat kinderen niets hoeven te eten.

Allergieën en individuele afspraken

Wij houden rekening met eventuele allergieën van een kind. Ook kunnen er individuele afspraken worden gemaakt als het nodig is om af te wijken van het beleidsplan. Denk hierbij aan een dieet of een (geloofs)overtuiging. Geef wel tijd aan de leidster aan, wat een kind wel en niet mag/moet eten.

Traktaties

Tijdens een recente ouderraad is besloten om traktaties op de Speelark te verbieden. Er werd vaak vet en ongezond getrakteerd. Ook is het gezien het aantal personen onmogelijk om gezond te trakteren. Traktaties worden door de BSO verzorgd, zodat we zelf in de hand hebben wat er getrakteerd wordt.

10 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Op de BSO werken we vanaf juli 2013 met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent dat we volgens deze meldcode handelen als we bij een kind het vermoeden hebben dat het mishandeld wordt. Dit is door de overheid verplicht gesteld. Deze meldcode staat op onze site onder het kopje "algemene informatie".

11. GGD controle.

Er wordt door de GGD elk jaar een controle gedaan op het gebied van veiligheid en gezondheid. De leidinggevenden voeren een risico-inventarisatie uit op gebied van veiligheid en gezondheid, deze wordt door de GGD getoetst. Er wordt een rapport over geschreven, dit rapport staat op onze site

onder het kopje "algemene informatie". De ingevulde inventarisatielijsten kunnen op de groepen worden opgevraagd door ouders. Op deze manier worden ouders steeds op de hoogte gehouden over de veiligheid en gezondheid van hun kinderen bij de buiten schoolse opvang.

Beleidsplan veiligheid en gezondheid: Vanaf januari 2018 is het verplicht om een beleidsplan veiligheid en gezondheid te hebben. dit beleidsplan staat op onze site.

12. Hoe te handelen bij vermissing van een kind:

We streven erna om alle kinderen steeds goed in de gaten te houden. We hebben allerlei maatregelen getroffen om te voorkomen dat een kind wegloopt of vermist raakt. Hieronder staan de maatregelen die we getroffen hebben.

Genomen maatregelen zijn:

- * Kinderen worden op school opgehaald. De kleuters worden door een leidster uit de klas gehaald en meegenomen naar de groep. De kinderen vanaf groep 3 melden zich in de hal van de school bij een leidster en deze streept aan als ze er zijn. Als er iemand niet komt opdagen dan gaan we gelijk kijken op school en worden ouders gebeld, als we het kind niet kunnen vinden. We gaan zelf ook zoeken en vragen aan anderen na of het kind ergens is gezien.
- * Kinderen gaan onder begeleiding buiten spelen. Er is altijd toezicht buiten, kinderen worden tussendoor steeds geteld.
- * Als ze gaan wandelen dan is er altijd voldoende begeleiding. Kinderen worden tussendoor steeds geteld.
- * Als kinderen opgehaald zijn of zelf naar huis zijn dan worden ze doorgestreept op de lijst. Zo hebben we overzicht over wie er nog aanwezig is.
- * Als een kind vermist wordt dan worden ouders meteen gebeld en wordt er meteen gezocht. Indien nodig wordt de politie ingeschakeld.

Nawoord

Dit pedagogisch beleid voor de buitenschoolse opvang is mede tot stand gekomen door medewerkers van KDV Robbedoes en leidsters van BSO De Speelark.

Niet alle aspecten rondom de buitenschoolse opvang zijn in dit beleid terug te vinden, hiervoor verwijzen wij na ons draaiboek.

Het werken met kinderen en ouders is een dynamisch gebeuren. Inzichten kunnen veranderen. Daarom is dit beleid een leidraad waarover discussie mogelijk moet zijn en dat bijgesteld moet worden als inzichten veranderen.

